

**ОЙИННОМАИ
Ташкилоти ҷамъиятии
«Иттифоқи касабаӣ роҳиоҳанҷиёни Тоҷикистон»**

Шаҳодатномаи №Ва 0028169

**таҳти № 1047 «А» аз 27 майи соли 2010 дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба
қайд гирифта шудааст.**

I. МУҚАРРАОТИ УМУМӢ

1.1. Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон (дар давом «Иттифоқи касаба») ташкилоти мустақил, худидора ва ҷамъиятӣ буда, дар сафҳои худ корқунонеро, ки бо манфиатҳои умумии марбути фаъолияташон дар соҳаҳои истеҳсолотӣ ва ғайриистеҳсолотии нақлиёти роҳи оҳан, ташкилотҳои дорои ҳама гуна шакли ташкилотио ҳуқуқӣ ва намудҳои моликияти бо ҳам алоқаманданд, донишҷӯён ва хонандагони мактабҳои олӣ ва миёнаи маҳсуси соҳавӣ, нафақаҳӯронро, сарфи назар аз ҷинс, ирқ, дин ва эътиқоди сиёсиашон дар асосҳои ихтиёри муттаҳид менамояд.

1.2. Иттифоқи касаба мақоми умумичумхурияйӣ дошта, дар қаламрави Тоҷикистон мутобики Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, меъёрҳои ҳуқуқии байналхалқӣ бо иштироки Тоҷикистон, ҳамин Ойиннома амал мекунад.

1.3. Иттифоқи касаба ташкилоти ғайридавлатӣ буда, дар фаъолияташ ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ, худидоракуни маҳалӣ, корфармоёни иттиҳодияҳо, ҳизбҳои сиёсӣ ва дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, тобеъ, ҳисботдиҳанд ва таҳти назорати онҳо намебошад.

1.4. Асоси иттифоқи касабаро аъзои иттифоқи касаба ташкил медиҳанд, ки онҳо дар ташкилотҳои ибтидоии иттифоқи касаба муттаҳид карда мешаванд.

1.5. Иттифоқи касаба дар асоси шартномаҳо ва созишномаҳо бо иттифоқҳои касабаи Тоҷикистон ва хориҷӣ ҳамкорӣ мекунад, чӣ ба иттиҳодияҳои иттифоқҳои касабаи Тоҷикистон ва ҷӣ байналмилалӣ ихтиёран доҳил шуда, бо онҳо ҷорабинҳои якҷоя гузаронда, ҳайатҳои намояндагонро мубодила карда, бо дигар иттифоқҳои касабаи соҳавӣ барои ҳифзу ҳуқуқу озодиҳои қонунии аъзои иттифоқҳои касаба ҳамраъӣ изҳор карда метавонад.

1.6. Сурогай ҷойгиршавии Кумитаи иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон: ш. Душанбе, кӯчаи У.Зоконӣ, 20

II. МАҚСАД, САМТҲОИ АСОСӢ ВА ВАЗИФАҲОИ ИТТИФОҚИ КАСАБА

2.1. Мақсади Иттифоқи касаба чунин аст:

- беҳтар намудани шароити меҳнат ва ҳаёти аъзои Иттифоқи касаба, ҳифзу ҳуқуқу манфиатҳои шахсӣ ва дастаҷамъӣ, иҷтимоӣ- меҳнатӣ, касбӣ, иқтисодӣ ва дигар ҳуқуқу манфиатҳои қонунии аъзои Иттифоқи касаба.

2.2. Самтҳои асосии фаъолияти Иттифоқи касаба чунинанд:

- назорат ба вазъи муҳофизати меҳнат, бехатарии экологӣ;
- васеъ кардани кафолатҳои иҷтимоӣ;
- омӯҳтани манфиатҳои касбӣ, иҷтимоӣ, меҳнатӣ ва дигар манфиатҳои аъзои Иттифоқи касаба;

- ба амал баровардан ва такмил додани назорати Иттифоқи касаба ба риояи қонунгузории Ҷумхурии Тоҷикистон дар бораи меҳнат ва таъминоти иҷтимоӣ Қонуни Ҷумхурии Тоҷикистон «Дар бораи иттифоқҳои касаба, ҳуқуқ ва кафолатҳои фаъолиятҳои онҳо»;
- мусоидат ба татбиқи меъёрҳои қонститутсионӣ дар бораи мақсади иҷтимоии давлатии Тоҷикистон.

2.3. Вазифаҳои асосии Иттифоқи касаба инҳо мебошанд:

- ба ҳар як узви иттифоқи касаба таъмин кардани музди одилонаи меҳнат мувофиқи қонунгузории Ҷумхурии Тоҷикистон ва имконияти молиявии Роҳи оҳан;
- ба ҳар як узви иттифоқи касаба таъмин кардани ҷои кор мувофиқи ихтисоси ӯ;
- ҳифзи ҳар як узви иттифоқи касаба мутобиқи қонунгузорӣ аз он, ки кордиҳанда мучозонии интизомии ғайриқонунӣ, аз ҷумла аз кор озодқуниро ба кор набарад;
- дастгирии иҷтимоии он аъзои иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёне, ки муваққатан кор намекунанд;
- ба ҳар як узви иттифоқи касаба таъмин кардани имтиёзот ва кафолатҳое, ки қонунгузории Ҷумхурии Тоҷикистон, Созишномаи соҳавӣ, шартномаҳои колективӣ ва дигар хуччатҳои меъёрии Ҷумхурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд;
- муҳофизати ҳуқуқу манфиатҳои қонунии аъзои иттифоқи касаба ҳангоми азnavташкилкунӣ, барҳамдихӣ, хусусигардонии корхона, ивазкунии молики корхона;
- расидан ба мақсадҳои ойинномавӣ ва ичро кардани вазифаҳои иттифоқи касаба мувофиқи қонунгузории амалкунанда;
- расонидани ёрии ҳуқуқии бепул ба аъзои иттифоқи касаба дар ҳолати баҳси меҳнатӣ;
- иштирок дар татбиқи барномаҳои рушти иқтисодӣ;
- воқеан баланд бардоштани сатҳи зиндагии ҳар як узви иттифоқи касаба;
- ба амал баровардани тайёрӣ, таҳсил ва баланд бардоштани дараҷаи ихтисоснокии қадрҳо ва фаъолони иттифоқи касаба, омӯҳтан ва паҳн кардани таҷрибаи кории ташкилотҳои иттифоқҳои касаба.

III. АЪЗОИ ИТТИФОҚИ КАСАБА, ҲУҚУҚ ВА ВАЗИФАҲОИ ОНҲО

3.1. Ҳар як коркуне, ки аз рӯи киро ё дар асоси дигар шаклҳои муносибатҳои меҳнатӣ дар корхонаҳо, ташкилотҳо ва муассисаҳои нақлиёти роҳи оҳан кор мекунад, донишҷӯён ва хонандагони мактабҳои олии соҳавӣ, мактабҳои миёна, маҳсус ва омӯзишгоҳҳои касбҳои техникӣ, нафақаҳӯрони бекори роҳиоҳанчиён, коркунони посбонии Роҳи оҳани Тоҷикистон ва коркунони аз сабаби ихтисори ҷойҳои кор

муваққатан аз кор марҳум шуда, ки ҳамин Ойинномаи иттифоқи касабаро эътироф мекунанд ва ҳар моҳ аъзоҳаққӣ медиҳанд, аъзои иттифоқи касаба шуда метавонанд.

Узви иттифоқи касаба узви дигар иттифоқҳои касаба буда наметавонад.

3.2. Узвият дар иттифоқи касаба ихтиёрӣ мебошад. Қабул ба иттифоқи касаба ва баромадан аз он бо тартиби инфириди мувофиқи аризай хаттии шахсӣ сурат мегирад.

Ба узви иттифоқи касаба дафтарчай иттифоқи касаба, ки намунааш тасдиқ карда шудааст, дода мешавад.

Собиқаи узвияти иттифоқи касаба аз рӯзи аз тарафи маҷлиси иттифоқи касаба (Кумитаи иттифоқи касаба) қабул карда шудани қарор дар бораи қабул ба узвияти иттифоқи касаба ҳисоб карда мешавад.

Қарори ба узвияти иттифоқи касаба қабул шудан ва аз сафҳои он хориҷ шуданро ташкилоти ибтидоии Иттифоқи касаба (ё Кумитаи иттифоқи касабаи он) ва дар сурати набудани он президиуми Иттифоқи касабаи роҳиҳанҷиёни Тоҷикистон қабул мекунад.

3.3. Узви иттифоқи касаба ҳуқуқ дорад:

- ба ҳимояи ҳуқуқу манфиатҳои меҳнатӣ, касбӣ ва иҷтимоӣ-иқтисодии худ азтарафи Иттифоқи касаба;
- ба ҳар мақоми Иттифоқи касаба мӯроҷиат кунад, машварат, рафти баҳсҳои меҳнатӣ ёрии ҳуқуқии бепул гирад ва дастгирӣ ёбад, аз натиҷаи мӯроҷиати худ посух талаб намояд;
- дар маҷлисҳои Иттифоқи касаба, маҷлисҳои кумитаҳои Иттифоқи касаба, дар матбуот ва дигар воситаҳои ахбори умум тамоми масъалаҳои фаъолияти иттифоқи касабаро озодона муҳокима намояд. Пешниҳодҳо, лоиҳаҳои алтернативӣ ирсол намояд, фикру андешаи худро кушод баён кунад ва ҳимоя намояд, ҳар мақоми Иттифоқи касаба, ҳар аъзои Иттифоқи касабаро сарфи назар аз вазифаи ишғол мекардагиаш танқид кунад, вале дар айни ҳол шаъну шарафи ӯро таҳқир нақунад.
- ҳангоми дар маҷлисҳои Иттифоқи касаба (конференсияҳо), маҷлисҳои кумитаҳои иттифоқи касаба дида баромадани масъалаҳое, ки ба ҳуқуқу манфиатҳои ӯ даҳл мекунанд, шахсан иштирок намояд;
- дар бораи кори ташкилоти иттифоқи касаба мақомоти роҳбарикундандаи иттифоқи касаба маълумот гирад;
- ба мақомоти Иттифоқи касаба, вакilonи конференсия ва анҷуманҳои Иттифоқи касаба номзадҳо (аз он ҷумла номзади худро) пешбарӣ намояд, интихоб кунад ва интихоб шавад, ба нафъи номзадҳои пешбаришуда кори тарғиботӣ барад;
- бо путевкаҳои муолиҷаи санатории курортӣ ва истироҳат, лагерҳои солимгардонии кӯдакон таъмин карда шавад. Дар мавридҳои зарурӣ, бо шартҳои имтиёзном аз ҳисоби маблағҳои ба бучети иттифоқи касаба доҳилшуда бо ин путёвкаҳо таъмин гардад;
- бо тартиби муқарраршуда аз амвол ва воситаҳои моддии итифоқи касаба истифода намояд;
- дар иқдомҳои дастаҷамъии Иттифоқи касаба, ки мувофиқи қонунгузории амалкунанда гузаронда мешаванд, иштирок намояд;

- ба ёрии моддӣ аз ҳисоби маблағҳои Иттифоқи касаба ҳақ дорад;
- ба ҳавасмандии маънавӣ ва моддӣ барои кори фаъолона дар иттифоқи касаба ҳақ дорад.

3.6. Узви Иттифоқи касаба вазифадор аст:

- Ойинномаи Иттифоқи касабаро риоя намояд, дар кори маҷлисҳои Иттифоқи касаба иштирок кунад, вазифаҳо ва супоришҳои ба зиммааш гузошташуда, қарорҳои мақомоти иттифоқҳои касабаро ичро намояд ва ҳар моҳ аъзоҳаққии Иттифоқи касабаро супорад;
- дар бораи обрую нуфузи Иттифоқи касаба ғамхорӣ кунад, ба мустаҳкам гардиани ягонагии Иттифоқи касаба ва расидан ба мақсадҳо ва вазифаҳое, ки дар наздаш истодаанд, мусоидат намояд;
- ба амалиётҳое роҳ надиҳад, ки ба Иттифоқи касаба зарар мерасонад, ба муқаррар гардидан ва нигоҳ доштани аъзои маънавӣ-руҳӣ дар колектив мусоидат намояд, нисбат ба рафиқони ҳаммеҳнаташ иззату эҳтиром зоҳир намояд ва дар мавриди зарурӣ бо онҳое ҳамрайъ гардад, ки ҳуқуқи онҳо аз тарафи қарордех, мақомоти ҳокимиият ва идоракунӣ вайрон карда мешавад;
- ба ичрои созишишномаҳо, шартномаҳои дастаҷамъие, ки Иттифоқи касаба бастааст мадад расонад, ӯҳдадориҳои пешбиникардаи ин ҳуҷҷатҳоро ичро намояд;
- вазифаҳои кории худро соғдилона бачо орад, интизоми меҳнатӣ ва истеҳсолироо риоя намояд, нисбати моликияти Роҳи оҳан ғамхорӣ намуда ба нобудшавии он роҳ надиҳад;
- дар меҳнат ташаббускор бошад, ҳосилнокии меҳнатро баланд бардошта бо ҳамин роҳ даромадҳои корхонаро зиёд намуда бо ҳамин роҳ ба зиёдшавии музди меҳнат ва баландбардоштани сатҳи зиндагии роҳиоҳанчиён ҳиссагузор шавад.

3.7. Барои ичро накардани вазифаҳои ойинномавӣ, аз он ҷумла пардоҳт накардани аъзоҳаққӣ бештар аз се моҳ, барои амалиётҳое, ки ба Иттифоқи касаба зарар мерасонанд, дар ҳақи узви Иттифоқи касаба чунин мучозот истифода шуда метавонанд: танбех, танбехи қатъӣ ва чун чораи нихои хориҷ кардан аз Иттифоқи касаба.

Масъалаи ба ҷавобгарӣ қашиданӣ узви Иттифоқи касаба дар ҳузури ӯ дар маҷлиси (конференсия) Иттифоқи касаба, маҷлиси мақоми интихобӣ ҳал карда мешавад. Дар сурати дасткашии узви Иттифоқи касаба аз иштирок дар маҷлис ё ба маҷлис (конференсия, мақоми интихобӣ) бе сабабҳои узрнок наомадани ӯ масъалаи ба ҷавобгарӣ қашидан бе ҳузури вай ҳал карда шуда метавонад.

Қарор дар бораи хориҷ кардан аз сафи Иттифоқи касаба дар сурате қабул шуда ҳисоб карда мешавад, ки агар ба тарафдории он бештар аз нисфи ҳозирини маҷлис (конференсия) ё маҷлиси мақомоти иттифоқи касаба овоз дода бошад.

Ба он узви Иттифоқи касаба, ки узви мақоми интихобии Иттифоқи касаба мебошад, маъмурият танҳо бо розигии ин мақоми интихобӣ ё Президиуми он ҷазои интизомӣ дода метавонад.

Розигиро барои додани мучозоти интизомӣ ба Раиси кумитаи иттифоқи касаба мақоми болоии Иттифоқи касаба ё Президиуми он медиҳад.

Маъмурият хақ дорад ба узви комиссияи тафтишотии ташкилоти иттифоқи касаба танҳо бо розигии комиссияи тафтишотӣ ва ба раиси комиссияи тафтишотӣ бо розигии комиссияи тафтишотии ташкилоти болоии Иттифоқи касаба мучозоти интизомӣ диҳад.

Ҳар мақоми болоии Иттифоқи касаба хақ дорад бо ташабуси худ дар ҳақи аъзои иттифоқи касаба чораҳои хавасмандонӣ ва чораҳои мучозотиро ба кор барад ва дар ин бора ташкилоти ибтидоии иттифоқи касабаро, ки ў дар қайди ҳисоби он мебошад, огоҳ намояд.

Узве, ки аз сафи Иттифоқи касаба хориҷ карда шудааст, ҳуқуқ дорад дар муддати се моҳ аз болои қарори қабулшуда ба мақоми болоии Иттифоқи касаба шиқоят намояд.

Узви аз сафи Иттифоқи касаба хориҷкардашуда на пештар аз як сол ба узвияти Иттифоқи касаба аз нав қабул карда шуда метавонад.

Ба шахси аз иттифоқи касаба баромадагӣ ва хориҷкардашуда маблағи аъзоҳаққии пардохтшудаи иттифоқи касаба пас гардонда намешавад.

Мучозоте, ки ба узви иттифоқи касаба дода шудааст, як сол эътибор дорад ва бо қарори мақоми иттифоқи касабае, ки мучозотро ба кор бурдааст, пеш аз муҳлат бардошта шуда метавонад.

Он аъзои иттифоқи касаба, ки кор намекунад дар қайди ҳисоби ташкилоти иттифоқи касабаи ҷои охирини кор мебошад.

Ҳангоми барҳамдихӣ, азnavташкилқунии корхона ё иваз кардани ҷои сукунад, узви бекори иттифоқи касаба ҳуқуқ дорад, одатан, дар ташкилоти шабеҳи иттифоқи касаба дар қайди ҳисоб истад.

Дар сурати ба миён омадани ихтилоф масъалаи ба ҳисоб мондани узви бекори иттифоқи касабаро мақоми болоии иттифоқи касаба ҳаллу фасл менамояд.

IV. ПРИНСИПҲОИ ФАҶОЛИЯТ ВА СОХТИ ТАШКИЛОТИИ ИТТИФОҚИ КАСАБА

4.1.Иттифоқи касаба фаҷолияти худро дар асоси принципҳои демократии зерин ба амал мебарорад:

- ихтиёран доҳил шудан ба иттифоқи касаба ва озодона аз он баромадан, пайвасти мувофиқи ҳуқуқ ва вазифаҳо, баробарҳуқуқии аъзои иттифоқи касаба, эҳтироми фикру мулоҳизаҳои онҳо, ба онҳо додани ҳуқуқи шарҳу эъзоҳ ва ҳимояи мавқеи худ дар маҷлисҳо, конференсияҳо ва анҷуманҳои иттифоқи касаба, инчунин ба воситай матбуот ва дигар воситаҳои аҳбори умум;

- интихобӣ будани мақомоти иттифоқҳои касаба, ба аъзои иттифоқи касаба ҳисботдиҳанда будани онҳо, мустақил будани ташкилотҳои иттифоқҳои касаба ва мақомоти интихобии онҳо дар худуди ҳуқуқ ва ваколатҳои ойинномавӣ;

- коллегиалий (дастачамъӣ) будани кори мақомоти ҳамаи сатҳҳои иттифоқи касаба, ҷавобгарии шахсии роҳбарон ва аъзои мақомоти

интихобӣ барои ичрои қарорҳои қабулшуда ва вазифаҳои ба зиммаи онҳо гузаштаи иттифоқи касаба;

- тавъамсозии интихобӣ будан ва вакил таъинкунӣ ҳангоми ташкил додани мақомоти иттифоқи касаба;
- барои мақомоти поёни дар ҳудуди ҳуқуқ ва ваколатҳои ойинномавӣ ҳатмӣ будани қарорҳои мақомоти болоӣ, ба бекор кардани қарорҳои мачлисҳои (конференсияҳои) иттифоқҳои касаба;
- ва мақомоти интихобии иттифоқҳои касабаи ташкилотҳои поёни иттифоқҳои касаба, ки бо вайрон кардани Ойинномаи иттифоқи касаба қабул карда шудаанд, ҳуқуқ доштани мақоми болоии иттифоқи касаба;
- дар назди аъзои иттифоқи касаба, ки онҳоро интихоб кардаанд, мунтазам ҳисбот додани тамоми мақомоти интихоботӣ;
- ба мақомоти болоӣ ҳисботдиҳанда будани тамоми мақомоти поёни интихобӣ;
- васеъ огоҳ ва ошкор будани кори тамоми ташкилотҳо ва мақомоти иттифоқи касаба;
- эҳтиром кардани манфиатҳои ақалият, фикру мулоҳизаи ҳар як узви иттифоқи касаба, озодии баҳсу мунозираҳо ҳангоми муҳокима ва ягонагии амалиётҳо дар ичрои қарорҳои қабулшуда;
- мустаҳкам намудани ягонагии обруву нуғузи иттифоқи касаба;
- ҳамрайъӣ ва ягонагии амалиётҳои тамоми аъзои иттифоқи касаба, ташкилотҳои иттифоқҳои касаба ва мақомоти интихобии онҳо дар татбиқи мақсадҳо ва ичрои вазифаҳои иттифоқҳои касаба;
- аз тарафи тамоми ташкилотҳои иттифоқи касаба қатъӣ риоя кардани қонунгузории ҷумхурӣ, аз ҷумла интизоми молиявӣ, талаботҳои Ойинномаи мазкур.

4.2. Соҳтори ташкилии иттифоқи касаба аз рӯи принсипи истеҳсолӣ-марзӣ таъсис карда мешавад.

4.3. Ба соҳтори ташкилии Иттифоқи касаба инҳо дохил мешаванд:

- гурӯҳи иттифоқи касаба, ки бо қарори қумитаи сехи ё қумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба барпо карда мешавад;
- ташкилоти сехии иттифоқи касаба, ки бо қарори қумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба таъсис дода мешавад;
- ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба, ки бо қарори Президиуми Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон барпо карда мешавад;
- ташкилоти муттаҳидаи иттифоқи касаба, ки бо қарори Президиуми Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон барпо карда мешавад;
- дар корхона, воҳидҳои соҳтории он танҳо як ташкилоти иттифоқи касаба барпо карда шуда метавонад.

Ба сифати мақомоти ҳамоҳангзорӣ ва машваратӣ Шӯрои раисони қумитаҳои иттифоқҳои касаба барпо карда шуда метавонад.

Барои амиқтар омӯхтани масъалаҳои гурӯҳҳои ҷудогонаи иттифоқҳои касабаи коркунон сексияҳои касабавӣ барпо карда шуда метавонанд.

Мақомоти иттифоқҳои касабаи тамоми самтҳо комиссияҳои доимӣ ва муввақатӣ ташкил карда, ваколатҳои онҳоро мустақилона муайян карда метавонанд.

4.4. Дар мавриди аз тарафи қумитаи иттифоқи касаба мунтазам ичро карда нашудани талаботи Ойинномаи иттифоқи касаба, қарорҳои мақомоти иттифоқҳои касаба ё аз тарафи он ба амал баровардани амалиётхое, ки ба манфиатҳои аъзои иттифоқи касабаи ташкилоти худ зарар мерасонанд, мақомотии болоии иттифоқи касаба ҳуқук дорад масъалаи фаъолияти минбаъдаи онро баррасӣ намояд. Дар сурати зарурат вай хақ дорад дар бораи таъин кардани намояндаи ваколатдор барои давраи на бештар аз як моҳ ҷихати ташкилий, тайёр ва гузаронидани маҷлиси (конференсия) ҳисоботӣ-интихоботӣ дар ин ташкилоти иттифоқи касаба қарор қабул намояд. То гузаронидани маҷлис (конференсия) фаъолияти қумитаи иттифоқи касаба боз дошта мешавад.

4.5. Мақомоти олии иттифоқи касаба:

- маҷлис (конференсия) - барои ташкилотои ибтидоии иттифоқҳои касаба;
- конференсия (анҷуман) - барои иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиён ва ташкилотҳои муттаҳиди иттифоқҳои касаба.

4.6. Мақомоти ичроияи иттифоқи касаба:

- қумитаҳои иттифоқи касаба ва президиумҳои онҳо барои ташкилотҳои ибтидой ва муттаҳиди иттифоқҳои касаба;
- барои иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиён - Президиуми он.

V. ТАРТИБИ ТАШКИЛ ВА ФАЪОЛИЯТИ МАҚОМОТИ ИТТИФОҚИ КАСАБА

5.1. Мақомоти иттифоқи касаба бо роҳи интихоби ҳайати онҳо дар маҷлисҳо, конференсияҳо, анҷуманҳо ё аз рӯи принципии вакилтаъинкуни мустақим ташкил карда мешаванд, ки дар ин маврид ташкилоти иттифоқи касаба дар бораи интихоби вакilon дар маҷлис, конференсия ё анҷуман мувоғиқи квотаи муқарраркардаи мақоми болӣ намояндагони худро дар ҳайати он бо ҳуқуқи бозхонд ва ивазкуни интихоб менамояд.

Қарорро дар бораи бозхонд ва ивазкуни намояндаи худ дар мақоми болоии иттифоқи касаба қумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти иттифоқи касабае, ки намоянда аз он вакил интихоб карда шудааст, қабул мекунад.

5.2. Ба ҳайати мақоми интихобии иттифоқи касаба аз рӯи вазифа раиси қумитаи иттифоқи касаба ва муовини ў дохил мешаванд, Раиси қумитаи иттифоқи касаба ва муовини ў аз рӯи вазифа вакilonи конференсияи ташкилоти иттифоқи касаба мебошанд.

5.3. Дар вақти интихоботи аъзои мақомоти иттифоқҳои касаба номзадҳое интихобшуда ҳисоб меёбанд, ки дар сурати мавҷуд будани ҳадди нисоб (кворум) нисбат ба дигар номзадҳо овозҳои бештарин ва

овозҳои бештар аз нисфи иштирокчиёни маҷлис, вакилони конференсия, анҷуманро, ки дар овоздиҳӣ иштирок кардаанд, гирифтаанд.

Он аъзоёни иттифоқи касаба, ки дар маҷлис (конференсия) иштирок надораду, vale розигии хаттии пешакиашонро дорад, аъзои мақомоти иттифоқи касаба интихоб карда шуда метавонад.

5.4. Микдори номзадҳо ба ҳар вазифа маҳдуд карда намешавад.

Қарорро дар бораи шакли овоздиҳӣ (пӯшида ё кушода) маҷлис, конференсия (анҷуман) мақоми даҳлдори иттифоқи касаба қабул мекунад.

Дар вақти интихоби Раиси иттифоқи касаба дар асоси алтернативи номзаде интихобшуда ҳисобида мешавад, ки бештар аз 50 фоизи овозҳои иштирокчиёни овоздиҳиро гирифтааст. Агар ягон номзад микдори нишондодашудаи овозҳоро нагирад, давраи дуюми овоздиҳӣ гузаронда мешавад, vale ин дафъа танҳо аз рӯи ду номзаде, ки дар давраи аввали овоздиҳӣ микдори бештарини овозҳоро соҳиб шудаанд. Дар ин ҳолат номзаде, ки бештар овоз гирифт интихобшуда ҳисобида мешавад.

5.5. Раисони иттифоқҳои касаба ва комиссияҳои тафтишотии тамоми самтҳо ба муҳлати ваколатҳои ин мақомот интихоб карда мешаванд. Ба муҳлати ҳамин ваколатҳо президиумҳои онҳо низ интихоб мегарданд.

5.6. Дар сурати талаботи Ойинномавиро мунтазам ичро накардани роҳбари мақоми иттифоқи касаба, ба амал баровардани амалиёте, ки ба иттифоқи касаба зарар мерасонанд, мақоми болоии иттифоқи касаба вазифадор аст, ки дар ин бора ба ташкилоти даҳлдори иттифоқи касаба хабар дихад ва бартараф кардани ин камбудиҳоро талаб намояд.

Агар вайронкуниҳо дар муҳлатҳои муқарраршуда бартараф карда нашуда бошанд, мақоми болоии иттифоқи касаба ҳуқуқ дорад дар бораи ба роҳбари ин кумитаи иттифоқи касаба изҳор кардани нобовар қарор қабул намояд.

Баъди қабули чунин қарор ташкилоти иттифоқи касаба ё кумитаи иттифоқи касаба вазифадор аст дар муҳлати як моҳ интихоботи пеш аз муҳлати раиси кумитаи иттифоқи касабаро гузаронад.

5.7. Бо талаби на камтар аз сеяки қисми аъзои иттифоқи касаба, ки ташкилоти касаба муттаҳид менамояд, интихоботи пеш аз муҳлати кумитаи иттифоқи касаба ё раиси он гузаронида мешавад.

Ин талаб дар маҷлиси мақоми даҳлдори иттифоқи касаба дида баромада мешавад, ки он дар муҳлати як моҳ барои даъват карда шудани маҷлис, конференсия (анҷуман), дар бораи тартиби интихоб кардани вакiloni конференсия (анҷуман) қарор қабул менамояд ва барои ташкили тайёр кардан ва гузаронидани маҷлис, конференсия (анҷуман) ҷавобгар мебошад. Маҷлис, конференсия (анҷуман)-и пеш аз муҳлат даъватшуда ҳатман ҳисботи кори мақомоти даҳлдори иттифоқи касаба ва комиссияи тафтишотиро дар давраи гузаштаи фаъолияти онҳо, аз он ҷумла аз рӯи масъалаҳое, ки аъзои иттифоқи

касабаро ба гузаронидани интихоботи пеш аз муҳлати мақоми иттифоқи касаба ё раиси он водор кардаанд, мешунавад.

Ба қабул кардани қарор дар бораи гузаронидани маҷlis, конференсия (анҷуман) оид ба масъалаи пеш аз муҳлат ба охир расонидани ваколатҳои мақоми иттифоқи касаба, раиси он мақоми болоии даҳлдори иттифоқи касаба ҳуқуқ дорад. Қарори маҷlis, конференсия (анҷуман) қатъӣ мебошад.

5.8. Аз вазифа озод кардани коркуни интихобии иттифоқи касаба, ки дар маҷlis, конференсия (анҷуман) интихоб гардидааст, бо қарори мақомоти даҳлдори иттифоқи касаба сурат мегирад. Аз он ҷумла, агар коркуни интихобии иттифоқи касаба, ки дар маҷlis, конференсия (анҷуман) интихоб гардидааст, аз вазифа мувоғики ҳоҳиши худ озод карда шавад, қарори аз кор озод кардани ўро мақоми даҳлдори иттифоқи касаба қабул мекунад.

5.9. Дар сурати вазифаҳои ойинномавӣ ё қарорҳои анҷумани иттифоқи касабаро дар бораи маблатҷудокунии ҳатмӣ аз аъзоҳаққии иттифоқҳои касаба ичро накардани кумитаи иттифоқи касаба мақомоти болоии иттифоқи касаба ҳуқуқ дорад андозаи ҷавобгарии кумитаи иттифоқи касаба ва раиси онро муайян намояд.

5.10. Қарори маҷlisҳо, конференсияҳо, анҷуманҳо, маҷlisҳои кумитаҳои иттифоқи касаба, президиуми онҳо, Шӯроҳои раисони кумитаҳои иттифоқи касаба бо ақсаияти (бештар аз 50 фоиз)-и овозҳои иштирокчиёни маҷlisҳо, вакилони конференсияҳо, анҷуманҳо, аъзи кумитаҳои иттифоқи касаба, президиуми он, Шӯроҳои раисони кумитаҳои иттифоқи касаба дар сурати мавҷуд будани ҳадди нисоб (кворум) қабул карда мешаванд.

5.11. Мақомоти иттифоқи касаба мувоғики қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иттифоқҳои касаба, ҳуқуқ ва кафолатҳои фаъолияти онҳо» ҳифзу иҷтимоӣ ва ҳуқуқии коркунонеро, ки ба ҳайати мақомоти иттифоқҳои касаба интихоб (вакил) карда шудаанд, таъмин мекунанд ва риоя кафолатҳоеро назорат менамоянд, ки қонун ба онҳо додааст.

5.12. Кумитаҳои иттифоқҳои касабаи тамоми сатҳҳо, шӯроҳои раисони кумитаҳои иттифоқҳои касаба дар фаъолияти соҳибкорӣ ва дигар фаъолиятҳое, ки қонун иҷозат додааст, иштирок карда метавонанд.

5.13. Дар сурати тагијироти соҳтори идоракунӣ, азnavташкилкунӣ, барҳамдиҳӣ, муттаҳид намудани воҳидҳои ҳочагӣ), қарори оид ба соҳтори ташкилоти иттифоқи касабаи ин воҳиди соҳтории ҳочагӣ, тартиби ташкили онро мақомоти болоии иттифоқи касаба бо дарназардошти фикру андешаи аъзоёни иттифоқи касабаи ташкилоти даҳлдори иттифоқи касаба муқаррар мекунад.

5.14. Масъалаи азnavташкилкуни (якҷоякунӣ, ҳамроҳкунӣ, тақсимкунӣ, ҷудокунӣ ва азnavсозӣ) ташкилоти иттифоқи касабаро кумитаи иттифоқи касаба баъди қарори мақомоти болоии иттифоқи касаба ба баррасии маҷlis (конференсия) мегузорад, ки дар он ҷо тартиб ва муҳлатҳои азnavташкилкунӣ муҳокима карда мешавад.

5.15. Масъалаи барҳамдиҳии ташкилоти иттифоқи касаба баъди қарори мақомоти болоии иттифоқи касаба ба баррасии маҷlis (конференция) гузошта мешавад, ки дар он ҷо комиссияи барҳамдиҳӣ тасдиқ карда шуда, тартиб ва муҳлатҳои барҳамдиҳии ташкилоти иттифоқи касаба муқаррар карда мешаванд. Аз вақти таъин карда шудани комиссияи барҳамдиҳӣ ваколатҳои идорақунии корҳои ташкилоти иттифоқи касаба то вақти қатъи фаъолияти ташкилот ба вай мегузаранд.

VI. ТАШКИЛОТҲОИ ИБТИДОИИ ИТТИФОҚИ КАСАБА

6.1. Ташкилотҳои ибтидоии иттифоқи касаба дар маҷлиси муассисоне, ки дар корхонаҳо, ташкилотҳо, филиалҳо, воҳидҳои соҳтории роҳи оҳан, сарфи назар аз шакли моликият кор мекунанд дар мактабҳои олӣ ва миёнаи маҳсус меҳонанд, бо иштироки на камтар аз се кас таъсис дода мешаванд.

6.2. Ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба дар фаъолияти худ Ойинномаи иттифоқи касаба, созишномаҳои байни мақомоти иттифоқи касабаро ва роҳбарияти корхонаро ба роҳбарӣ гирифта, муқаррарати Низомномаи умумиро дар бораи ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба, ки Президиуми иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон тасдиқ кардааст, ба амал мебарорад.

6.3. Мақомоти олии ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба маҷlis (конференция) мебошад.

Маҷlis (конференция) соҳибхӯкуқ ҳисобида мешавад, агар дар кори он бештар аз нисфи аъзои иттифоқи касабаи корхона, ё на кам аз се ду қисми вакилони конференция иштирок намоянд. Меъёри намояндагии вакilon дар конференция ва тартиби интихоботи онҳоро кумитаи иттифоқи касаба дар маҷлиси худ муқаррар менамояд.

Қарорҳои маҷlis (конференция) бо ақсарияти овозҳои иттифоқи касаба, ки дар овоздиҳӣ дар сурати мавҷуд будани ҳадди (кворум) иштирок доранд, қабул карда мешаванд. Шакли овоздиҳиро иштирокчиёни маҷlis (конференция) муайян мекунанд.

6.4. Маҷлиси (конференсия) ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба, раиси он ва комиссияи тафтишотии ташкилоти иттифоқи касабаро ба муҳлати ваколатҳои кумитаи иттифоқи касаба интихоб менамояд. Бо қарори маҷlis (конференция) интихоби раис дар маҷлиси кумитаи иттифоқи касаба гузаронида шуда метавонад.

Интихоботи кумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти ибтидоие, ки бештар аз 150 узви иттифоқи касабаҳо муттаҳид менамояд, дар се сол як маротиба гузаронида мешавад.

Интихоботи кумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти ибтидоие, ки камтар аз 150 узви иттифоқи касабаро муттаҳид менамояд, кумитаи сехии иттифоқи касаба (бюрои иттифоқи касаба) дар 2 сол як маротиба гузаронида мешавад.

Дар ташкилоте, ки камтар аз 15 узви иттифоқи касабаро муттаҳид менамояд, ташкилотчии иттифоқи касаба ва муовини ў ҳар сол интихоб мегарданд.

Дар корхонахое, ки бо низоми баст (смена) ва вахта кор мекунанд, маҷлисҳои бости (сменагӣ) гузаронида мешаванд.

6.5. Маҷлис (конференсия):

- соле на камтар аз як маротиба ҳисботи кори кумитаи иттифоқи касаба (ташкилотчии иттифоқи касаба)-ро мешунавад ва муҳокима мекунад;
- вазифаҳои навбати аввали ташкилоти ибтидоӣ ва самтҳои асосии фаъолияти онро муайян менамояд;
- талабҳои марбути кордиҳандаро дар бораи муқаррар кардани шартҳои нав ё тағиیر додани шартҳои мавҷудаи иҷтимоӣ-иқтисодии меҳнат ва майшатро тасдиқ ва пешниҳод менамояд;
- дар бораи эълони иқдомҳои амалиётҳои дастаҷамъӣ қарор қабул мекунад;
- соҳтори ташкилотии ташкилоти ибтидоии иттифоқи касабаро муайян менамояд;
- вакилони конференсия, анҷумани иттифоқи касаба, инҷунин намояндагонро ба мақомоти болоии иттифоқи касаба интихоб мекунад, ки мувофиқи принсиби вакилфиристонии мустақим аз рӯи квота (меъёр) ташкил карда мешавад;
- ҳарочотномаи (сметаи) буҷети иттифоқи касабаи кумитаи иттифоқи касабаро тасдиқ менамояд;
- бо пешниҳоди кумитаи иттифоқи касаба ҳайати намояндагони ташкилоти иттифоқи касабаро ба мақомоти дастаҷамъии идоракунии корхона тасдиқ мекунад.

6.6. Кумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба (ташкилотчии иттифоқи касаба):

- дар фаъолияти худ ба маҷлиси (конференсияи) иттифоқи касаба ва мақомоти болоии иттифоқи касаба ҳисботдиханда буда, дар назди аъзои иттифоқи касаба дар маҷлисҳо (конференсияҳо) ҳар сол ҳисбот медиҳад;
- моҳе, на камтар аз як маротиба маҷлиси кумитаи иттифоқи касабаро мегузаронад;
- бо пешниҳоди раиси кумитаи иттифоқи касаба муовин (муовинони) раиси кумитаи иттифоқи касабаро интихоб менамояд, вазифаҳоро дар байни аъзои кумитаи иттифоқи касаба тақсим мекунад;
- соле на камтар аз як маротиба маҷлис (конференсия) даъват мекунад, дар бораи даъват шудани маҷлис (конференсия) ва рӯзномаи он аъзои иттифоқи касаба на дертар аз 10 рӯз пештар огоҳ карда мешаванд;
- барои иҷрои мақсадҳо ва вазифаҳо ташкилоти иттифоқи касаба ҳуқуқеро, ки қонун додааст, истифода менамояд ва мувофиқи ҳамин Ойиннома ва Низомномаи умумӣ дар бораи ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба амал мекунад;
- ҳуқуқ ва манфиатҳои аъзои иттифоқи касабаро дар соҳаи ташкил, маош ва шароити меҳнат ҳимоя менамояд;

- дар баррасии пешниҳодҳо дар бораи имтиёзоти иҷтимоӣ-мехнатии коркунон ба қиёси қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок мекунад;
- мувофиқи қонун гуфтушунидҳои дастаҷамъӣ мегузаронад, аз номи коркунон шартномаҳои дастаҷамъӣ мебандад ва ба ичрои онҳо назорат мекунад;
- ба роҳбаријати корхона дар ҳаллу фасли масъалаҳое, ки фароҳам овардани шароити меҳнати коркунон, таъмини бехатарии ҳаракати қатораҳо, боҳисоб нигоҳ доштани борҳои ҳамлу нақлшаванда алоқаманданд, мусоидат менамояд;
- барои мустаҳкам намудани интизоми меҳнат, баланд бардоштани самаранокии он, зиёд намудани даромадҳои корхона ва бо ҳамин роҳ зиёд кардани музди меҳнат ва баланд бардоштани сатҳи зпндагии колективи корхона чораҳои конкретӣ ба амал барорад;
- дар ҳар як узви иттифоқи касаба масъулияти шахсӣ барои соғдилона соғдилона ичро намудани вазифаҳои кориаш, ҳимояи моликияти корхона ва роҳ надодан ба дуздиву нобудшавии онро тарбия намояд;
- маърӯзаҳои роҳбарони корхонаҳоро дар бораи ичрои ӯҳдадориҳои шартномаҳои дастаҷамъӣ, чорабинихо оид ба ташкил ва беҳтар намудани шароити меҳнат мешунавад, бартараф кардани камбудиҳои ошкор кардашударо талаб мекунад;
- назорати ҷамъиятиро дар риояи қонунгузории соҳаи муҳофизати меҳнат, саломатӣ ва муносибати меҳнатӣ ба амал мебарорад, ҳолати шароит ва таъмини бехатарии коркунони корхонаро мустақилона ташхис менамояд, дар таҳқиқи ҳодисаҳои бадбаҳтона ва бемориҳои касбӣ дар истеҳсолот иштирок менамояд ва дар мавридҳои зарурӣ онҳоро мустақилона таҳкиқ мекунад;
- мувофиқи қонунгузорӣ вазифаҳои хифзро оид ба риояи низоми меҳнат ва истироҳати коркунон ба амал мебарорад;
- дар баррасии баҳсҳои меҳнатӣ оид ба масъалаҳое, ки бо вайрон кардани қонунгузории амалкунандай меҳнат, шартҳои қарордодҳои дастаҷамъӣ, бо муқаррар кардани шартҳои нави меҳнат ё тағиیر додани шароити мавҷудаи меҳнат, ба пардохти музди он алоқаманданд, иштирок мекунад;
- дар кор карда баромадани чораҳои пешгирии бекории байни аъзои иттифоқи касаба иштирок мекунад, ба сари вақт аз тарафи кордпханда додани ахбор дар бораи аз кор озодкуниҳои оммавии имконпазир, риояи кафолатҳои муқарраркардаи қонунгузорӣ дар сурати ихтисори аъзои иттифоқи касаба ва дигар коркунон назорат мекунад, оид ба пардохти подошҳо, қумақпулиҳо назорат менамояд, манфиатҳои коркунони аз кор озодкардашаванда аъзои иттифоқи касабаро дар назди кордиҳанда ва дар мақомоти суди ҳимоя мекунад;
- талаботро ба кордиҳандаҳо дар бораи муқаррар кардани шартҳои нав ё тағиир додани шартҳои иҷтимоӣ-иқтисодии меҳнат ва маишати коркунон, бастан ва ичрои шартномаи дастаҷамъири тасдиқ ва пешниҳод менамояд, амалиётҳои дастаҷамъии коркунонро ба тарафдории талабҳои

онҳо бо тартиби муқарраркардаи қонунгузорӣ ташкил мекунад ва мегузаронад;

- дар баҳсҳои меҳнатӣ ба аъзои иттифоқи касаба ёрии ҳуқуқӣ ва машваратии бепул мерасонад;
- комиссияи муҳофизати меҳнат, сугуртаи иҷтимоиро ташкил менамояд ва дар кори он дар асоси баробарҳуқуқӣ иштирок мекунад, ба истифодаи маблағҳои сугуртаи иҷтимоӣ назорат мекунад, дар байни аъзои иттифоқи касаба ва оилаҳои онҳо чорабиниҳои солимгардонӣ ташкил мекунад ва мегузаронад;
- ба мақомоти болои дар бораи қарорҳои мухимтарини қабулкардашуда хабар медиҳад;
- оид ба далелоққунии аъзои иттифоқи касаба кор мебарад, аъзои иттифоқи касабаро ба қайд мегирад, ба риояи меъёрҳои онниномавӣ ҳангоми қабул ба иттифоқи касаба ва қатъи узвияти иттифоқи касаба назорат менамояд;
- ба аъзои иттифоқи касаба дар бораи кори худ, фаъолияти мақомоти болоии иттифоқи касаба, вазъи иҷтимоӣ-иқтисодии корхона, соҳа, минтақа, мамлакат, пешниҳодҳо ва талаботҳои иттифоқи касаба ахбор медиҳад;
- ичрои қарорҳои мақомоти болоиро ташкил мекунад;
- дар байни аъзои иттифоқи касаба дар бораи ҳуқуқ ва ва нақши иттифоқи касаба дар ҳифзу манфиатҳои меҳнатӣ, иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва касбии коркунони кироя кори эзоҳотӣ мебарад;
- ба амвол ва маблағҳои пулии дар моликияти ташкилоти иттифоқи касаба мавҷудбуда ихтиёрдорӣ мекунад, инчунин биноҳо, иморатҳо, иншооти таъиноти маданий ва иҷтимоӣ - иқтисодиро, ки ба вай барои истифода дода шудаанд, ба кор мебарад;
- дар андозаҳои муқарраршуда сари вақт ичро шудани ӯҳдадориҳои молиявиро дар назди иттифоқи касаба таъмин менамояд;
- омӯзиш ва дастурдиҳиро ба коркунони интихобии иттифоқи касаба ва фаъолон ташкил мекунад;
- шумора ва рӯйхати коркунони кумитаи иттифоқи касабаро тасдиқ менамояд;
- ичрои харочотномаи (сметаи) бучети иттифоқи касабаро дар ҳудуди маблағҳое, ки дар ихтиёри ташкилоти иттифоқи касаба баъди маблағчудокунӣ ба мақомоти болоии иттифоқи касаба боқӣ мемонанд, ташкил менамояд.

Бо маъмурият масъалаҳои зеринро мувофиқа мекунанд:

- низоми музди меҳнат ва шаклҳои хавасмандонии моддӣ, низомномаи мукофотондани коркунон ва пардоҳти мукофотҳо ба онҳо, ҷадвали рӯҳсатиҳои меҳнатии коркунон;
- меъёрҳои коркард, вақт, нарҳҳо, низоми меҳнат ва истироҳат.

Якҷоя бо маъмурият корҳои зеринро анҷом медиҳад:

- дар бораи хавасмандонии коркунон қарор қабул мекунад;
- мусобиқаи истеҳсолотиро дар байни аҳли коркунони корхона ва коркунон ташкил мекунад, онро ҷамбаст ва толибонро муайян менамояд;

- чорабинихо миандешад, ки ба ҳифзу саломатӣ, беҳтаршавии шароити меҳнат ва майшат, риояи имтиёзот ва бартариятҳо, ки қонунгузорӣ барои занон, коргарони ҷавон муқаррар кардааст;
- ба ҷараёни соҳтмони манзил ва объектҳои маданий-майшӣ назорат мекунад. Дар кори комиссияи ба истифода қабулқунии хонаҳои истиқоматӣ, дигар иншооти таъиноти иҷтимоӣ - майшӣ иштирок мекунад. Якҷоя бо маъмурият баҳисобигирии коркунонеро, ки ба беҳтар кардани шароити манзил эҳтиёҷ доранд ва додани манзилеро, ки сарфи назар аз манбаъҳои маблағдииҳӣ ба даст оварда шудааст, ташкил мекунад:
- ба тариқи додани боғдорӣ ва полизи дастаҷамъӣ мусоидат мусоидат менамояд;
- дар ташкили кори байни собиқадорон ёрӣ мерасонад.

6.7. Дар ташкилотҳои ибтидоии дорои шумораи умумии аз 1000 узви иттифоқи касаба, инчунин дар ташкилотҳо, ки дар шароити ҷудоии марзӣ кор мекунанд, Президиуми қумитаи иттифоқи касаба интихоб шуда метавонад.

Ба Президиуми қумитаи иттифоқи касаба чун ба мақомоти иҷроия дар давраи байни маҷлисҳои қумитаи иттифоқи касаба ҳуқуқи иттифоқи касаба дода шуда метавонад.

6.8. Баъди ба охир расидани ваколатҳои қумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти ибтидой тамоми ҳуҷҷатҳо ба ҳайати нави қумитаи иттифоқи касаба дар давоми ду ҳафта супурда мешаванд.

6.9. Дар ҳайати ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба ташкилотҳои сехи иттифоқи касаба, гурӯҳҳои иттифоқи касаба барпо карда шуда метавонанд, ки дар онҳо қумитаҳои сехии иттифоқи касаба, гурӯҳҳои иттифоқи касаба интихоб карда мешаванд. Бо қарори маҷlis (конференсия) дар ин воҳидҳо намояндаҳои иттифоқи касаба интихоб шуда метавонанд.

Мақомоти намояндагони иттифоқҳои касаба ва вазифаҳои онҳо бо Низомномаи даҳлдор, ки Қумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи тасдиқ кардааст, муайян карда мешаванд.

6.10. Қумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти ибтидой баъзе ҳуқуқ ва вазифаҳои ҳудро ба қумитаҳои сехии иттифоқи касаба (бюрои иттифоқи касаба) интиқол дода метавонад.

6.11. Қумитаи сехии иттифоқи касаба (бюрои иттифоқи касаба):

- кори иттифоқи касабаро дар сех, баст (смена), ҳадамот, шуъба ва ғайра ташкил мекунад;
- соле як маротиба маҷlis (конференсия) даъват менамояд;
- соле на камтар аз як маротиба дар бораи фаъолияти ҳуд дар маҷлиси ташкилоти сехии иттифоқи касаба ҳисобот медиҳад;
- иҷрои қарорҳои маҷlisҳо (конференсияҳо)-ро таъмин менамояд;
- иҷрои гурӯҳҳои иттифоқи касабаро ҳамоҳанг месозад;
- ба риояи муҳофизати меҳнат назорат мекунад, баҳри бартараф кардани камбудҳо ҷораҳо миандешад;

- якция бо маъмурияти сех мусобиқаи истеҳсолотиро ташкил мекунад, онро чамъбаст менамояд, ғолибонро муайян мекунад, чорабинихои мустаҳкамар кардан интизоми меҳнатиро ба амал мебарорад.

6.12. Ташвиқотчии гурӯҳи иттифоқи касаба:

- кори иттифоқи касабаро дар байни аъзои иттифоқи касаба дар бригада, баст (смена), шуъба, участка ва гайра ташкил мекунад;
- ҳар семоҳа маҷлиси гурӯҳи иттифоқи касабаро даъват мекунад;
- ичрои пешниҳодҳои дар маҷлисҳои гурӯҳи иттифоқи касаба баёншуда, қарорҳои кумитаи сехии иттифоқи касаба, кумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти ибтидоиро таъмин мекунад;
- таъмини иттилоотии аъзои иттифоқи касабаро оид ба масъалаҳои муҳими истеҳсолот ташкил мекунад;
- ба риояи шартҳо доир ба муҳофизати меҳнат, бехатарии ҷойҳои кор назорат мекунад;
- дар байни аъзои гурӯҳи иттифоқи касаба кори маданий- равшаннамойӣ, тарбияи масъулияро барои ичрои вазифаҳои корӣ мебарад;
- якция бо маъмурият чорабинихоеро ба амал мебароварад, ки ба мустаҳкамар дидани интизоми меҳнат нигаронида шудааст.

6.13. Раиси кумитаи иттифоқи касаба:

- кори ташкилоти ибтидоии иттифоқи касабаро ташкил мекунад ва барои ичрои Ойиннома ва Низомномаи умумӣ дар бораи ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба шахсан ҷавобгар мебошад;
- аз номи ташкилоти ибтидой (бе ваколатнома) амалиётҳоеро ичро менамояд, ки манфиатҳои он ва манфиатҳои аъзои иттифоқи касабаро дар назди кордиҳонда, инчунин дар тамоми мақомот ва ташкилотҳо оид ба масъалаҳое ифода менамояд, ки бо фаъолияти ойинномавии иттифоқҳои касаба алоқаманданд;
- барои пурра ҷамъ кардани аъзоҳаққии иттифоқи касаба ва риояи тартиби маблағчудокунӣ ва тақсими он ҷавобгар аст, ба амвол ва маблағҳои пулий дар ҳудуди ваколатҳои ба вай интиқолдодаи кумитаи иттифоқи касаба ва ҳарочотномаи тасдиқшуда ихтиёрдорӣ менамояд, шартномаҳо мебандад, ваколатномаҳо медиҳад, ҳукуқ дорад дар бонкҳо ҳисобномаҳои ҳисобу китоб ва дигар суратҳисобҳо қушояд;
- кори кумитаи иттифоқи касаба, президиуми кумитаи иттифоқи касабаро ташкил мекунад, маҷлисҳо (конференсияҳо)-ро тайёр менамояд ва мегузаронад;
- кори ичрои қарорҳои маҷлисҳо (конференсияҳо) кумитаи иттифоқи касаба, мақомоти болоии иттифоқи касабаро ташкил мекунад;
- вобаста ба кори ташкилоти ибтидой амрҳо мебароварад, шартномаҳо, дастуралмалҳо ва дигар ҳуччатҳоеро имзо менамояд, ки ичрои онҳо барои узви иттифоқи касабаи ин ташкилот ҳатмст;
- кори таъмини иттилоотии аъзои иттифоқи касабаро оид ба масъалаҳои муҳими истеҳсолот ташкил менамояд;
- маҷлиси кумитаи иттифоқи касабаро мебарад;
- дар мавридҳои истисной мустақилона аз рӯи масъалаҳое, ки кумитаи иттифоқи касаба муайян менамояд мустақилона қарорҳо қабул мекунад

ва баъд дар бораи қарорҳо, протоколҳо ва қарорҳои қабул кардааш ба кумитаи иттифоқи касаба хабар медиҳад;

- баҳисобгирии аъзои иттифоқи касабаро ташкил меқунад, барои он ҷавобгар аст;

- бе розигии мақомоти болоии иттифоқи касаба дар як вақт ҳам ваколатҳои раиси аз дигар корҳо озодкардашудаи кумитаи штрафки касаба ва ҳам дигар кори доимиро аз рӯи шартномаи меҳнатӣ ё шартномаи пудрат ичро карда наметавонад.

VII. ТАШКИЛОТҲОИ МУТТАҲИДКАРДАШУДАИ ИТТИФОҚХОИ КАСАБА

7.1. Ташкилоти муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба аз чумлаи ташкилотҳои ибтидоии иттифоқи касабаи корхонаҳо, филиалҳои онҳо, воҳидҳои соҳтории ҷамъиятҳои саҳомӣ, иттиҳдияиҳои истеҳсолотӣ, илмӣ-истеҳсолотӣ, истгоҳҳои асосӣ, шуъбаҳои Роҳи оҳан барпо карда мешавад.

Қарори таъсис, азнавташкилкунӣ, (ҳамроҳкунӣ, тақсимкунӣ, ҷудокунӣ ва азнавсозӣ) ё барҳамдиҳии ташкилоти муттаҳидкардашудаи иттифоқи касабаро мақомоти болоии иттифоқи касаба бо дарназардошти фикру андешаи ташкилотҳои ибтидоии иттифоқи касаба қабул меқунад.

7.2. Мақомоти олии ташкилоти муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба конференсия мебошад, ки он дар панҷ сол як маротиба даъват карда мешавад.

7.3. Кумитаи муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба аз рӯи принципи вакилфиристонии мустақим ташкил карда мешавад, ё дар конференсияи ташкилоти муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба барои 3 сол интиҳоб карда мешавад.

Маҷлисҳои кумитаи муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба моҳе на камтар аз як маротиба гузаронида мешаванд.

Бо қарори конференсия Президиуми комитети муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба интиҳоб карда шуда метавонад. Президиуми кумитаи муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба дар давраи фосилаи маҷлисҳои кумитаи муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба мақомоти икроия мебошад, ба вай ҳуқуқи ҷудогонаи кумитаи муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба интиқол дода шуда метавонад.

7.4. Кумитаи муттаҳидкардашудаи иттифоқи касаба дорои ҳуқуқи кумитаи иттифоқи касабаи ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба мебошад.

VIII. МАҚОМОТИ ОЛИИ ИТТИФОҚИ КАСАБА

8.1. Мақомоти олии иттифоқи касаба конференсия (анҷуман) мебошад, ки дар хафт сол як маротиба даъват карда мешавад.

8.2. Конференсия (анҷуман)-и ғайринавбатии иттифоқи касаба бо қарори Пленуми вай ё бо талаби ташкилотҳои иттифоқи касаба, ки дорои

на камтар аз сяеки аъзои иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни мебошанд, даъват шуда метавонад.

8.3.Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон дар бораи даъват карда шудани конференсия (анҷуман) на дертар аз ду моҳ ва дар бораи даъват карда шудани анҷумани гайринавбатӣ як пеш аз кушода шудани он хабар медиҳад.

8.4.Конференсияи (анҷуман)-и иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон:

- ҳисоботро дар бораи фаъолияти Кумитаи ҷумҳуриявии Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон ва Комиссияи марказии тафтишотии иттифоқи касабаро дар давраи ҳисботӣ мешунаванд ва муҳокима мекунад;
 - самтҳои афзалиятноки фаъолияти иттифоқи касаба ва барномаи амалиёти вайро барои давраи оянда муайян мекунад;
 - қарорҳо, резолюсияҳо, изҳорот, муроҷиатҳоро оид ба муҳимтарин масъалаҳои иҷтимоӣ-меҳнатӣ ва дигар масъалаҳо қабул мекунад;
 - Ойинномаи иттифоқи касабаро қабул мекунад ва ба он тағириу иловаҳо ворид менамояд, Низомномаи комиссияи марказии тафтишотии иттифоқи касабаро тасдиқ мекунад;
 - Раиси Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касаба роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон, Президиуми онро интихоб мекунад;
 - Комиссияи марказии тафтишотии иттифоқи касабаро ба муҳлати ваколатҳои Кумитаи ҷумҳуриявии Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон интихоб мекунад;
 - ваколатҳои аъзои Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистонро, ки ба ҳайати он ташкилотҳои ибтидоии иттифоқи касаба вакил таъин кардаанд, тасдиқ менамояд;
 - андозаи маблағчудокуниро аз аъзоҳаққии иттифоқҳои касаба барои татбиқи фаъолияти ойинномавии мақомоти иттифоқиҳои касаба муқаррар менамояд, ки дар он ба ташкилотҳои ибтидоии иттифоқи касаба 50 фоизи маблағи аз аъзоҳақӣ ҷамъ шуда мононда мешавад;
 - дар бораи номи иттифоқи касаба қарор қабул мекунад;
- дар бораи азnavtashkilkunӣ, қатъи фаъолияти иттифоқи касаба бо ақсарияти 2/3 ҳиссаи овозҳои вакilonи ба анҷуман интихобкардашуда қарор қабул мекунад.

8.3. Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон:

- дар фаъолияти худ ба конференсияи (анҷумани) иттифоқи касаба ҳисботдиҳанда мебошад;
- дар назди аъзои иттифоқи касаба маҷlisҳо, конференсияҳои ташкилотҳои иттифоқи касаба давра ба давра ҳисбот медиҳад, даври ҳисботаш дар 2,5 сол мебошад;
- ба қадри зарурат, вале на камтар аз соле як маротиба маҷlis (Пленум) мегузаронад, маҷlisи Президиуми Кумитаи Ҷумҳуриявии Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистонро бошад камаш дар се моҳ як маротиба гузаронида мешавад;

- ичрои қарорҳои конференсия (анҷуман) ва вазифаҳои ойинномавиро оид ба ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои меҳнатӣ, иҷтимоӣ-иқтисодии аъзои иттифоқи касабаро ташкил мекунад;
- дар назди кордиҳандаҳо, дар мақомоти давлатӣ, судӣ ва ҷамъиятӣ аз манфиатҳои аъзои иттифоқи касаба, ташкилотҳои иттифоқҳои касаба намояндагӣ мекунад ва ин манфиатҳоро ҳимоя менамояд;
- ба Федератсияи иттифоқҳои касабаи Тоҷикистон ва ҳокимиюти иҷроияи давлатӣ бо пешниҳодҳо дар бораи қабули санадҳои қонунгузорӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба масъалаҳое, ки ба ҳуқуқу манфиатҳои иҷтимоӣ-меҳнатии коркунон дахл доранд, муроҷиат менамояд;
- фаъолияти ташкилотҳои иттифоқҳои касабаро дар ичрои вазифаҳои ойинномавӣ ҳамоҳанг месозад;
- бо пешниҳоди раиси Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиён муовинони Раиси иттифоқи касабаро интиҳоб менамояд, ки онҳо аз рӯи вазифа аъзои Президиуми ин Кумита мебошанд;
- бо пешниҳоди комиссияи мандатӣ дар бораи тасдики ваколатҳои аъзои Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон, ки аз тарафи ташкилотҳои ибтидоии иттифоқи касаба ба ҳайати он вакил таъин мешаванд, қарор қабул мекунад;
- оид ба масъалаҳои тасарруф, истифода, ихтиёрдории амволи Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон қарор қабул мекунад;
- робитаро бо иттифоқҳои касабаи дигар мамлакатҳо нигоҳ медорад ва вусъат медиҳад, ба мустаҳкам намудани ягонагии ҳаракати иттифоқи касаба ва ҳамрайъии коргарон мусоидат менамоянд, дар бораи доҳил шудан ба иттиҳодияҳои иттифоқи касабаи Тоҷикистон ва байналхалқӣ ва баромадан аз онҳо қарор қабул мекунад;
- дар бораи барпо кардани ҳазинаҳои иттифоқи касаба (ҳазинаҳои ҳамраъӣ, тағиیر кардани қадрҳои иттиофқи касаба, воситаҳои аҳбори омма, маъракаҳои интиҳоботӣ ва ғайра) қарор қабул мекунад;
- ҳуҷҷатҳои меъёрии мақомоти иттифоқи касаба, низомномаҳо, қоидаҳоеро, ки дар доираи Ойинномаи иттифоқи касаба фаъолияти ташкилотҳои иттифоқҳои касабаро танзим менамоянд, кор карда мебарояд ва тасдиқ мекунад.
- дар бораи барпо кардани ҳаракатҳои ҷамъиятӣ қарор мебарорад ва онҳоро барои ичрои вазифаҳои иттифоқи касаба истифода мебарад;
- дар бобати интиҳоботи вакилони конференсия (анҷумани) иттифоқи касаба, намояндагони онҳо ба ҳайати Кумитаи ҷумҳуриявии Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон ҳадди нисоб (квота) муқаррар мекунад;
- Низомномаи умумии ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба, Низомномаи намояндаи (шахси бовариноки) иттифоқи касаба, Низомномаи Шӯрои раисони кумитаҳои иттифоқи касаба, Низомномаи баҳшҳои касбиро тасдиқ мекунад;
- Низомномаи бозрасии техникӣ ва ҳуқуқии оид ба меҳнатӣ узви иттифоқҳои касаба ва ғайтаро тасдиқ мекунад;

- Низомномаи хазинаҳои иттифоқи касабаро тасдиқ менамояд;
- рамзҳои иттифоқи касабаро тасдиқ мекунад;
- муҳлатҳои гузаронидани ҳисбот ва интихоботро дар ташкилотҳои иттифоқи касаба муайян мекунад, тавсияҳои оид ба тайёр кардан ва гузаронидани онҳоро тасдиқ менамояд;
- барои пешбурди кор дар иттифоқи касаба аз чумлаи аъзои ҳайати Кумитаи ҷумҳуриявии Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиён Президуми онро интихоб менамояд;
- барои ҳалли фаврии масъалаҳои фаъолияти иттифоқи касаба ва тафтиши ичрои қарорҳо Котиботи Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон дар ҳайати Раиси иттифоқи касаба ва муовинони у барпо карда шуда метавонад, ки он мувофиқи Низомномае амал менамояд, ки онро Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон тасдиқ кардааст. Котибот дар давом оиди қарорҳои қабулшудааш ба Президиуми Кумитаи ҷумҳуриявии роҳиоҳанчиён ҳисбот медиҳад.

8.4. Президиуми Кумитаи ҷумҳуриявии Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон:

- дар фаъолияти худ ба Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон ҳисботдиҳанд мебошад;
- аз манфиатҳои аъзои иттифоқи касаба ва ташкилотҳои иттифоқи касаба оид ба масъалаҳои музди меҳнат, риояи қонунҳои меҳнат, муҳофизати меҳнат, хусусигардонӣ, таъмини ҳуқуқи аъзои иттифоқи касаба дар мақомоти ҳокимияти қонунгузорӣ ва ичроияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти судӣ ва ҷамъиятӣ намояндагӣ мекунад ва ин манфиатҳоро ҳимоя менамояд;
- дар нақши ташкилотчии гуфтушунидҳои дастаҷамъӣ баромад мекунад ва мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон созишномаҳои соҳавии тарифро таҳия мекунад ва мебандад, ба онҳо бо мувофиқаи тарафҳо тағиیرу иловаҳо доҳил менамояд, ба рафти татбиқи онҳо назорат мекунад;
- Низомномаи намунавиро оид ба музди меҳнат ва кафолатҳои иҷтимоии коркунони интихобӣ ва штатии иттифоқи касабаро таҳия ва тасдиқ менамояд;
- ба кордиҳандагон, мақомоти даҳлдори ҳокимияти ичроия мақомоти худидоракунанда оид ба масъалаҳои иҷтимоӣ – меҳнатӣ тавсияҳо пешниҳод менамояд ва дар бораи гузаронидани чорабиниҳои дастаҷамъӣ қарор қабул мекунад;
- якҷоя бо Шӯрои техникӣ - иқтисодии Роҳи оҳан шартҳои мусобикаи соҳавии байни корхонаҳоро тасдиқ мекунад, онро ҷамъбаст ва голибонро муайян менамояд;
- дар ҳаллу фасли баҳсҳои дастаҷамъии меҳнатӣ иштирок мекунад;
- фаъолияти бозрасии техникӣ ва ҳуқуқии меҳнатро ҳамоҳанг месозад ва ба онҳо ёрии методӣ мерасонад;
- ичрои қарорҳои Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистонро ба амал мебарорад;

- фаъолияти ташкилотҳои ибтидоии иттифоқҳои касаба ва мақомоти интихобии онҳоро ҳамоҳанг месозад;
- аз рӯи фаъолияти ойинномавии ташкилотҳои иттифоқи касаба ва мақомоти интихобии онҳо назорат меқунад;
- кори оид ба омӯзондан ва тайёр кардани қадрҳои иттифоқи касаба ва фаъолонро ташкил меқунад ва мегузаронад. Кори хоста гирифтан, ҷо ба ҷо гузоштан ва тайёр кардани захираи қадрҳои иттифоқи касабаро ҳамоҳанг месозад;
- ҳарочотномаи (сметаи) буҷети Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистонро тасдиқ меқунад ва ба иҷрои онро назорат менамояд;
- маҷлисҳои Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон (Пленум, конференсияро) даъват, рӯзномаҳои онҳоро муайян менамояд ва барои дар сатҳи баланд гузаронидани онҳо ҷораҳои лозимӣ меандешад ва корҳои ташкилӣ мебарад;
- оид ба масъалаҳои тасарруф, истифода, ихтиёрдории амволи иттифоқи касаба дар ҳудуди ваколатҳои ба ў интиқолдодаи Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон қарор қабул меқунад;
- Дастурмали баҳисобигирии аъзои иттифоқи касабаро таҳия ва тасдиқ меқунад;
- оид ба масъалаҳои фаъолияти ҳочагӣ, соҳибкорӣ, дигар фаъолияте, ки қонунгузории Тоҷикистон манъ накардааст иттифоқи касаба қарорҳо қабул меқунад;
- таъминоти иттилоотии ташкилотҳои иттифоқи касабаро доир ба масъалаҳои муҳими рӯз ташкил меқунад ва ба онҳо ёрии методӣ ва машваратӣ мерасонад;

8.5. Раиси Кумитаи ҷумҳуриявии Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон:

- дар мақомоти давлатӣ, ташкилотҳои байналхалқӣ, ҷамъиятий ва дигар ташкилотҳо бе вақолатнома аз номи иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиён намояндагӣ меқунад;
- кори Президиуми Кумитаи ҷумҳуриявии роҳиоҳанчиёро мутобиқи ҳамин Ойиннома ташкил меқунад ва барои фаъолияти он ҷавобгар мебошад;
- дар мавридҳои зарурӣ аз номи иттифоқи касаба бо изҳорот ва муроҷиатномаҳо баромад меқунад;
- бо иттиҳодияҳои иттифоқҳои касаба, кордиҳандаҳо, мақомоти ҳокимиияти иҷроия, ташкилотҳои байналмилалӣ аз номи иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиён созишномаҳо мебандад ва дар ин бора ба Президиуми Кумитаи ҷумҳурияйӣ маълумот медиҳад;
- дар ҳудудҳои ҳарочотномаи тасдиқшуда ба маблагҳои пулӣ ихтиёрдорӣ меқунад ва барои оқилона истифода кардани онҳо ҷавобгар мебошад;
- вазифаҳоро дар байни муовинони Раиси Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касаба тақсим меқунад;
- ба дастгоҳи Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон роҳбарӣ менамояд, бо коркунони дастгоҳ мутобиқи қонунгузорӣ шартномаҳои меҳнатӣ мебандад ва онҳоро бекор меқунад, кормандони дастгоҳро

хавасманд мекунад ва ба мучозоти интизоми мекашад, шартномаю созишномаҳо мебандад, дар бонкҳо ҳисобҳои ҳисобу китоб ва дигар ҳисобномаҳо мекушояд, ваколатномаҳоро имзо мекунад.

Ичрои фармону амрномаи Раиси қумитаи барои кормандони Иттифоқи касабай роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон ҳатмист.

Дар сурати набудани Раис муовини он, ки Раис ба ў ваколат додаст, вазифаи Раиси Қумитаро ичро мекунад:

- маҷлисҳои Президиумро даъват менамояд, масъалаи тайёр намудани рӯзномаи онро назорат мекунад, онҳоро мебарад. Агар котиботи Қумитаи иттифоқи касаба мавҷуд бошад, қарорҳои дар он қабулшударо имзо мекунад.

IX. АМВОЛ ВА МАБЛАҒҲОИ ИТТИФОҚИ КАСАБА

9.1. Иттифоқи касаба амвол ва маблағҳои пулиеро, ки ба вай чун моликият тааллук доранд, барои ичрои мақсаду вазифаҳои ойинномавӣ соҳиби истифода ва ихтиёрдорӣ мекунад.

Дар моликияти иттифоқи касаба, биноҳо, иморатҳо, иншоот, нақлиёт, муассисаҳои санаторӣ-курортӣ, сайру саёҳат, варзишӣ ва дигар муассисаҳои солимгардонӣ буда метавонанд. Бо мақсади таъмини фаъолияти ойинномавии иттифоқи касаба дар моликияти он инчунин муассисаҳои маданий-маърифатӣ, илмӣ, таълимӣ, матбаа ва дигар амвол буда метавонанд.

Иттифоқи касаба ҳуқуқ дорад муассиси ташкилотҳо, хазинаҳои ҳамрайъӣ, бонкҳо, хазинаҳои сугурта, маданий-маърифатӣ, хазинаҳои таҳсил ва такмили ихтисоси кадрҳо, инчунин дигар хазинаҳое, ки ба мақсадҳои ойинномавии иттифоқи мувофиқанд.

Иттифоқи касаба ва ташкилотҳои ибтидоии он, дигар воҳидҳои соҳтории ҷудогона, ки шахси ҳуқуқӣ мебошанд, молики амволи ба онҳо тааллукдӯшта буда метавонанд. Онҳо ҳуқуқи идоракуни фаврии амвол ва маблағҳои пулиеро доранд, ки иттифоқи касаба мувофиқи қонугузории амалқунанда ба онҳо вобаста кардааст. Президиуми Қумитаи ҷумҳурияйӣ, қумитаҳои иттифоқи касабай сатҳҳои фаъолияти молиявию ҳочагии иттифоқи касаба ва тақсими аъзоҳаққиҳои иттифоқҳои касаба, пешбурии баҳисобгирии мусоҳибавӣ ва ҳисботдиҳиро таъмин мекунанд, рӯйхати вазифаҳо андозаи музди меҳнатӣ коркунони иттифоқи касабаро таъмин менамояд. Меъёрҳои тақсим ва аз нав тақсимқунии аъзоҳаққиҳоро байни ташкилотҳои ибтидой ва мақомоти болоиро конференсияи (анҷумани) Иттифоқи касаба муқаррар менамояд. Воҳидҳои алоҳидаи соҳтории иттифоқи касаба аз амвол ва маблағҳои пулӣ мувофиқи ҳароҷотномаҳои (сметаҳои) буҷетҳои иттифоқи касабай онҳо истифода ва ихтиёрдорӣ мекунанд.

9.2. Маблағҳо ва амволи Иттифоқи касаба аз инҳо ба вуҷуд меоянд:

- аз ҳақи дохилшавӣ ва аъзоҳаққиҳои ҳармоҳаи иттифоқҳои касаба;
- аз мадохилоти чорабиниҳои маъданӣ-маърифатӣ, варзишӣ в тарбияи ҷисмонӣ;

- аз даромадҳои фаъолияти хоҷагӣ, соҳибкорӣ, ноширии иттифоқи касаба. Даромадҳои фаъолияти соҳибкорӣ дар байни иттифоқи касаба тақсим карда намешаванд:

- аз даромадҳои фаъолияти чойгиронии маблағҳои озоди пулӣ дар муассисаҳои бонкҳо, саҳмияҳо ва дигар қофазҳои қиматноке, ки иттифоқи касаба тааллук доранд;
- аз пардохтҳои шахсоне, ки аъзои иттифоқи касаба намебошанд, хайрияҳои шаҳрвандон, маблағчудокуниҳои дигар ташкилотҳо;
- аз даромадҳое, ки аз муомилотҳои шаҳрвандӣ-хуқуқӣ ба даст омаданд, дигар мадохилоте, ки ба қонунгузории амалкунанда муҳолифат намекунанд;
- аз мадохилот аз мақомоти хоҷагӣ, ки мувофиқи созишномаҳои соҳавии тарифӣ ва шартномаҳои дастаҷамъӣ барои гузаронидани ҷорабиниҳои маданий-оммавӣ, варзишӣ, солимгардонӣ ва дигар ҷорабиниҳо ҷудо карда мешаванд.

9.3. Амвол ва маблағҳои пулии Иттифоқи касаба моликияти вай мебошад, ки онро қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳофизат менамояд. Узви ҷудогонаи иттифоқи касаба ба ҳиссаи амволе, ки ба иттифоқи касаба тааллук дорад, хуқуқи моликият надорад.

Иттифоқи касаба ба воситаи мақомоти интихобии худ барои ӯҳдадориҳои худ бо ин амвол ҷавобгар аст ва дар мақомоти ҳокимиюти қонунгузорӣ ва иҷроия, дар судҳо ҳамчун даъвогар ва ҷавобгӯй баромад мекунад.

9.4. Ҳақи дохилшавӣ ва аъзоҳаққиҳои ҳармоҳи иттифоқи касаба ба андозаҳои зерин муқаррар карда мешаванд:

- на камтар аз 1,0 фоиз аз маош ва дигар даромадҳои фаъолияти меҳнатии аъзои иттифоқи касаба, андозаи идрорпулии (стипендиияи) донишҷӯй, талаба;
- 0,1 фоиз аз андозаи нафақаи нафақаҳури бекор;
- 0,1 фоиз аз маоши ҳадди аққал барои донишҷӯён ва таҳсилкунандагоне, ки идрорпулӣ намегиранд, заноне, ки аз нигоҳубини кӯдак муваққатан корро қатъ кардаанд.

Х.КОМИССИЯҲОИ ТАФТИШОТИ ИТТИФОҚИ КАСАБА

10.1. Комиссияҳои тафтишотии ташкилотҳои иттифоқҳои тамоми сатҳҳо мақомоти мустақил мебошанд, ки баробари мақомоти иҷроияи даҳлдор дар маҷlisҳо ва конференсияҳои иттифоқи касаба ба ҳамон муҳлате интихоб карда мешаванд, ки мақомоти даҳлдори иттифоқи касаба интихоб мегардад.

10.2. Комиссияи марказии тафтишоти иттифоқи касабаро конференсияи иттифоқи касаба интихоб менамояд ва ин комиссия ҳуқуқи назорат кардани фаъолияти молиявии ҳар мақоми иттифоқи касабаро дорад.

10.3. Аъзои комиссияҳои тафтишотӣ дар маҷlisҳои мақомоти даҳлдори иттифоқи касаба бо ҳуқуқи овози машваратӣ иштирок менамояд.

XI. ҲУҚУҚИ ИТТИФОҚИ КАСАБА ВА ТАШКИЛОТХОИ ОН ЧУН ШАХСОНИ ҲУҚУҚӢ

11.1. Иттифоқи касаба чун ташкилоти ҷамъиятӣ аз вақти бақайдгирӣ давлатии (огоҳқунандаи) он шахси ҳуқуқӣ мебошад, вай ҳуқуқи шахси ҳуқуқиро ба амал мебарорад ва вазифаҳоро ба воситаи мақомоти интихобии худ ичро мекунад, ки онҳо мувофиқи қонунҳо, дигар санадҳои ҳуқуқӣ ва ҳамин Ойиннома амал мекунанд, вай мӯҳри худ, штампи намунааш муқарраршуда, бланкҳо, рамзҳо ва дигар нишондихандаҳо дорад, ки онҳо бо тартиби тасдиқ муқарраршуда тасдиқ карда ва ба қайд гирифта мешаванд.

Дар бонкҳо ҳисобномаҳо ҳисобу китоб, ҳисоби асъор ва дигар суратҳисобҳо дорад.

11.2. Ташкилотҳои ибтидоии Иттифоқи касаба метавонанд мувофиқи қонунгузории амалкунанда мақоми ҳуқуқӣ пайдо намоянд.

ОНҲО ҲУҚУҚИ ШАХСИ ҲУҚУҚИРО БА АМАЛ МЕБАРОВАРАНД ВА ВАЗИФАШОНРО БА ВОСИТАИ МАҚОМОТИ ИНТИХОБӢ, КИ МУВОФИҚИ ҚОНУНГУЗОРИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, ОЙИННОМАИ МАЗКУР ИЧРО МЕКУНАНД.

XII. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

12.1. Ҳуқуқу тафсири муқаррарот ва моддаҳои Ойиннома ба Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон тааллук дорад.

12.2. Нишони ҳуқуқӣ ва ҷои воқеяияти Иттифоқи касабаи Тоҷикистон: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи У. Зоконӣ 20.

12.3. Ойиннома бо тағйироту иловаҳо дар Конференсияи IY-ӯми ҳисботӣ-интихоботии Кумитаи иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон аз 16 декабря соли 2009 қабул шудааст.

Аз рӯзи қувваи қонунӣ гирифтани Ойинномаи мазкур Ойинномаи Иттифоқи касабаи роҳиоҳанчиёни Тоҷикистон қувваи худро гум мекунад.